

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १९/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - १०.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)					
०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	०८/०३	०९/०३	१०/०३	दिनांक	११/०३	१२/०३	१३/०३	१४/०३	१५/०३	
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.५	
							कमाल तापमान (अं .सें)	३८.०	३८.०	३७.०	३७.०	३६.०	
							किमान तापमान (अं .सें)	१९.०	२०.०	२०.०	२०.०	२०.०	
							स. दु.	दग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः दगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४२	४३	३५	३२	३८	
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२४	२३	२२	२३	२५	
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	४	१५	५	३	६	
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा	पूर्व	दक्षिण- नैऋत्य	दक्षिण- नैऋत्य	ईशान्य	दक्षिण- नैऋत्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार बीड जिल्ह्यात पुढील तीन दिवस हवामान कोरडे राहण्याची तर दिनांक १३ मार्च रोजी मराठवाड्यातील दक्षिण भागात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांचा कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात वाढ होण्याची तर पुढील पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १३ ते १९ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. दिनांक १३ व १४ मार्च रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता लक्षात घेता, काढणीस तयार असलेल्या पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	परिपक्वता ते काढणी	वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदरांच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असताना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. केळी बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढावेत.
आंबा	फळ वाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत जिब्रालिक अॅसिड १.५ ग्रॅम प्रति १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी सिताफळ फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पुनर्लागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्प्यानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमूळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा उष्णतेपासून . पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त , प्रथिनेयुक्त , पशुधनास सकाळी किंवा .खाद्य द्यावे सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ११/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - १०.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)				
०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	०८/०३	०९/०३	१०/०३	दिनांक	११/०३	१२/०३	१३/०३	१४/०३	१५/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.६
							कमाल तापमान (अं .सें)	३९.०	३९.०	३८.०	३८.०	३८.०
							किमान तापमान (अं .सें)	२९.०	२९.०	२०.०	२०.०	१४.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४६	४७	३४	३७	४५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२३	२३	२१	२३	२५
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	४	६	५	२	११
							स. वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	नैऋत्य	दक्षिण-आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	दक्षिण
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार हिंगोली जिल्ह्यात पुढील तीन दिवस हवामान कोरडे राहण्याची तर दिनांक १३ मार्च रोजी मराठवाड्यातील दक्षिण भागात तर दिनांक १४ मार्च रोजी हिंगोली जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांचा कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात वाढ होण्याची तर पुढील पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारित अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १३ ते १९ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. दिनांक १३ व १४ मार्च रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता लक्षात घेता, काढणीस तयार असलेल्या पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	परिपक्वता ते काढणी	वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडेसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदरांच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. केळी बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढावेत.
आंबा	फळ वाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत जिब्रलिक ०.५ ग्रॅम प्रति १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी सिताफळ फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्नलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्पानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमुळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १९/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - १०.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)					
०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	०८/०३	०९/०३	१०/०३	दिनांक	११/०३	१२/०३	१३/०३	१४/०३	१५/०३	
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	
							कमाल तापमान (अं .सें)	३९.०	३८.०	३८.०	३७.०	३७.०	
							किमान तापमान (अं .सें)	२०.०	२०.०	१९.०	१९.०	१९.०	
							स. दु.	ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३६	३९	२५	२६	३५	
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२६	२७	२४	२५	२७	
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	६	५	४	७	४	
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा	ईशान्य	दक्षिण-आग्नेय	पूर्व-ईशान्य	ईशान्य	पूर्व

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र , मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार र जालना जिल्ह्यात पुढील तीन दिवस हवामान कोरडे राहण्याची तर दिनांक १३ मार्च रोजी मराठवाड्यातील दक्षिण भागात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांचा कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात वाढ होण्याची तर पुढील पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १३ ते १९ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. दिनांक १३ व १४ मार्च रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता लक्षात घेता, काढणीस तयार असलेल्या पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	परिपक्वता ते काढणी	वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदराच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्ट्रीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. केळी बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढावेत.
आंबा	फळ वाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत जिब्रलिक अॅसिड १.५ ग्रॅम प्रति १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी सिताफळ फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्पायनेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमूळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १९/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - १०.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)				
०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	०८/०३	०९/०३	१०/०३	दिनांक	११/०३	१२/०३	१३/०३	१४/०३	१५/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.६
							कमाल तापमान (अं.सें)	३७.०	३७.०	३७.०	३६.०	३६.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२१.०	२१.०	२०.०	१९.०	१९.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७५	६४	५७	६२	६९
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	१४	११	१०	१२	१४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	८	१४	१५	१२	२३
							स. वाऱ्याची दिशा	दक्षिण	दक्षिण-नैऋत्य	दक्षिण-नैऋत्य	दक्षिण	दक्षिण
							दु. वाऱ्याची दिशा					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार लातूर जिल्ह्यात पुढील तीन दिवस हवामान कोरडे राहण्याची तर दिनांक १३ व १४ मार्च रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांचा कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात वाढ होण्याची तर पुढील पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १३ ते १९ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. दिनांक १३ व १४ मार्च रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता लक्षात घेता, काढणीस तयार असलेल्या पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	परिपक्वता ते काढणी	वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिंक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडेसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदरांच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळ्यात आच्छादन करावे. केळी बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढावेत.
आंबा	फळ वाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळ्यात आच्छादन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत जिब्रलिक १.५ ग्रॅम प्रति १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी सिताफळ फळझाडाच्या आळ्यात आच्छादन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्नलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रॉल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्पानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमुळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १९/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - १०.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)					
०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	०८/०३	०९/०३	१०/०३	दिनांक	११/०३	१२/०३	१३/०३	१४/०३	१५/०३	
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.६	
							कमाल तापमान (अं.सें)	३८.०	३८.०	३७.०	३७.०	३६.०	
							किमान तापमान (अं.सें)	१९.०	१९.०	१९.०	१८.०	१८.०	
							स. दु.	दृग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः दृगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४६	३९	३०	३२	४१	
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२३	२१	१९	२०	२३	
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	५	६	७	४	९	
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा	दक्षिण- आग्नेय	नैऋत्य	दक्षिण- नैऋत्य	दक्षिण	दक्षिण- नैऋत्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्ह्यात पुढील तीन दिवस हवामान कोरडे राहण्याची तर दिनांक १३ मार्च रोजी मराठवाड्यातील दक्षिण भागात तर दिनांक १४ मार्च रोजी नांदेड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांचा कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात वाढ होण्याची तर पुढील पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १३ ते १९ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. दिनांक १३ व १४ मार्च रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता लक्षात घेता, काढणीस तयार असलेल्या पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	परिपक्वता ते काढणी	वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदरांच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेवटीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. केळी बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढावेत.
आंबा	फळ वाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत जिब्रलिक अॅसिड १.५ ग्रॅम प्रति १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी सिताफळ फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्नलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्पायनेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमूळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १९/२०२५-२०२६ मंगळवार, दिनांक - १०.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ०४ ते १० मार्च, २०२६)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ११ ते १५ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)				
०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	०८/०३	०९/०३	१०/०३	दिनांक		११/०३	१२/०३	१३/०३	१४/०३	१५/०३
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	०.०	०.९
३६.०	३६.६	३७.५	३७.६	३७.२	३७.०		कमाल तापमान (अं.सें)		३९.०	३९.०	३८.०	३८.०	३८.०
१३.९	१३.९	१३.४	१३.०	१३.९	१३.०	१४.४	किमान तापमान (अं.सें)		२९.०	२९.०	२०.०	२०.०	१४.०
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स.	दृग् स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः दगाळ
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	दु.							
७१	७१	६४	५९	६६	६८	५९	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४६	४७	३६	३४	४४
१७	१०	१४	१२	१३	१५		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		२३	२३	२०	२२	२४
३.४	३.२	४.९	२.६	३.३	४.२	३.९	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)		३	७	४	५	१२
उत्तर	पश्चिम	शांत	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम	शांत	शांत	स.	वाऱ्याची दिशा	पूर्व	नैऋत्य	पूर्व-आग्नेय	पूर्व- ईशान्य	दक्षिण- आग्नेय
पूर्व- ईशान्य	उत्तर- ईशान्य	पश्चिम- वायव्य	उत्तर- ईशान्य	पूर्व- ईशान्य	पूर्व- ईशान्य	दु.							
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील						पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२६ पासून आजपर्यंत			पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२५ पासून आजपर्यंत				
०.०						०.०			११५१.२				

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार परभणी जिल्ह्यात पुढील तीन दिवस हवामान कोरडे राहण्याची तर दिनांक १३ मार्च रोजी मराठवाड्यातील दक्षिण भागात तर दिनांक १४ मार्च रोजी परभणी जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांचा कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात वाढ होण्याची तर पुढील पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक १३ ते १९ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. दिनांक १३ व १४ मार्च रोजी तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता लक्षात घेता, काढणीस तयार असलेल्या पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	परिपक्वता ते काढणी	वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडेसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदरांच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टॉन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पाण्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. केळी बागेतील अतिरिक्त फुटवे काढावेत.
आंबा	फळ वाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत जिब्रलिक अॅसिड १.५ ग्रॅम प्रति १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी सिताफळ फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्प्यानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमुळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमानात कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी